

Київський національний університет
будівництва і архітектури
Кафедра політичних наук і права

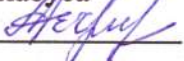
Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Освітній рівень
052	«Політологія», ОП «Політичний менеджмент»	Бакалавр

«Затверджую»

Завідувач кафедри політичних наук і права

 /Перегуда Є.В./

Розробник силябуса

 /Гербут Н.А./

СИЛАБУС
ОКФ1 Вступ до спеціальності «Політологія»
(назва освітньої компоненти)

1) Статус освітньої компоненти: обов'язкова	
2) Контактні дані викладача: доцент, кандидат політичних наук Гербут Надія Анатоліївна. E-mail: gerbut.na@knuba.edu.ua; тел.: 0442415566. Профіль викладача: http://surl.li/arkkvx	
3) Пререквізити: немає	
4) Коротка анотація дисципліни. Вступ до спеціальності «Політологія» відноситься до обов'язкових компонент ОП «Політичний менеджмент» циклу фахової підготовки зі спеціальності 052 «Політологія». Дана дисципліна закладає фундамент для подальшого успішного навчання та професійного розвитку. В її рамках окреслюються сфери професійної діяльності політолога і формується політологічне мислення, що включає критичне осмислення політичних явищ і процесів.	
5) Структура курсу:	
Загальна кількість кредитів ECTS	5
Сума годин:	150
Вид індивідуального завдання	Контрольна робота
Форма контролю	Залік
6) Зміст курсу:	
Змістовий модуль 1. Політологія, політика та професійна діяльність	
Тема 1. Політологія як система знань про політику (лекція - 2 год., практичне заняття - 2 год.).	
Практичне заняття 1.	
1. Сутність політики, підходи до поняття, концепції.	
2. Структура політики, її класифікація та функції.	
3. Об'єкт і предмет політології, категорії, методи та її функції.	
4. Зв'язок політології з іншими суспільними науками.	

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Освітній рівень
052	«Політологія», ОП «Політичний менеджмент»	Бакалавр

Тема 2. Політична діяльність і влада (лекція - 2 год., практичне заняття - 2 год.).

Практичне заняття 2.

1. Політична діяльність як зміст і форма політичного життя.
2. Рівні, види та структура та форми політичної діяльності.
3. Влада як соціальне явище.
4. Структура влади та сутність її складових.
5. Політична влада: основні риси, принципи, рівні, суб'єкти, форми та функції.

Тема 3. Політичні еліти та політичне лідерство (лекція - 2 год., практичне заняття - 2 год.).

Практичне заняття 3.

1. Сутність і основні концепції політичної еліти.
2. Рекрутування політичних еліт, класифікація та функції.
3. Сутність та основні теорії лідерства.
4. Політичний лідер: функції, якості, типологія.
5. Формування національної політичної еліти в Україні: особливості та проблеми.

Тема 4. Професія «політолог»: сфери діяльності (лекція - 2 год., практичне заняття - 2 год.).

Практичне заняття 4.

1. Професія «політолог» та суміжні професії: основні характеристики.
2. Політолог-науковець: етапи становлення.
3. Від політолога до політика: case study.

Змістовий модуль 2. Політичні системи та режими. Держава

Тема 5. Політична система суспільства (лекція - 2 год., практичне заняття - 2 год.).

Практичні заняття 5.

1. Поняття політичної системи.
2. Структура політичної системи.
3. Функції і типологія політичних систем.

Тема 6. Політична система України (лекція - 2 год., практичне заняття - 2 год.).

Практичне заняття 6.

1. Особливості становлення сучасної політичної системи в Україні.
2. Політична організація українського суспільства.
3. Проблема розбудови демократії в Україні.

Тема 7. Держава як базовий політичний інститут (лекція - 2 год., практичне заняття - 2 год.).

Практичне заняття 7.

1. Поняття та сутність держави.

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Освітній рівень
052	«Політологія», ОП «Політичний менеджмент»	Бакалавр

2. Теорії виникнення держави.
3. Основні ознаки та функції держави.
4. Монархічна форма правління.
5. Республіканська форма правління.
6. Державний устрій.

Тема 8. Політичні режими та їх характеристики (лекція - 2 год., практичне заняття - 2 год.).

Практичне заняття 8.

1. Поняття політичного режиму і його типи.
2. Демократичний політичний режим.
3. Види і характеристика недемократичних політичних режимів.

Змістовий модуль 3. Політичні проблеми демократії і громадянського суспільства

Тема 9. Демократія як спосіб організації суспільно-політичного життя (лекція - 2 год., практичне заняття - 2 год.)

Практичне заняття 9.

1. Витоки і сутність демократії.
2. Історичні форми демократії.
3. Основні теорії демократії.
4. Перехід недемократичних режимів до демократії.

Тема 10. Громадянське суспільство та громадсько-політичні об'єднання (лекція - 2 год., практичне заняття - 2 год.).

Практичне заняття 10.

1. Групи у політиці.
2. Суть і структура громадянського суспільства.
3. Механізм взаємодії громадянського суспільства і держави.
4. Походження і сутність політичних партій.
5. Функції і типи політичних партій.
6. Типологія партійних систем.
7. Становлення партійної системи України.

Тема 11. Регіональна політика та місцеве самоврядування. Політична урбаністика (лекція - 2 год., практичне заняття - 2 год.).

Практичне заняття 11.

1. Регіональна політика як політика держав щодо своїх територій.
2. Децентралізація в Україні.
3. Місцеве самоврядування як форма публічної влади.
4. Політична урбаністика.

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Освітній рівень
052	«Політологія», ОП «Політичний менеджмент»	Бакалавр

Тема 12. Гендерна політика (лекція - 2 год., практичне заняття - 2 год.).

Практичне заняття 12.

1. Гендерна асиметрія в політичній сфері.
2. Гендерні стереотипи.
3. Сутність та типи гендерних квот.
4. Запровадження гендерних квот в Україні.

Тема 13. Прояви корупції в політиці та протидія їй. (лекція - 2 год., практичне заняття - 2 год.).

Практичне заняття 13.

1. Моделі корупції в різних політичних системах.
2. Прояви корупції в партійній діяльності.
3. Інституційні механізми для боротьби з корупцією.

Змістовий модуль 4. Політичні відносини та процеси

Тема 14. Політика та етнонаціональні відносини (лекція - 2 год., практичне заняття - 2 год.).

Практичне заняття 14.

1. Етноси та етнічні групи, особливості етногенезу
2. Нації – поняття, теорії, типологія.
3. Етнічна та національна ідентичність та свідомість.
4. Етнонаціональні відносини та етнополітика.
5. Особливості етнополітичного розвитку України.

Тема 15. Політична культура та політична свідомість (лекція - 2 год., практичне заняття - 2 год.).

Практичне заняття 15.

1. Політична культура: поняття, концепції, структура.
2. Політична свідомість: сутність та основні чинники формування.
3. Формування політичної свідомості й політичної культури в сучасному українському суспільстві.

Тема 16. Політичні ідеології (лекція - 2 год., практичне заняття - 2 год.).

Практичне заняття 16.

1. Сутність і структура політичної ідеології.
2. Консерватизм та неоконсерватизм.
3. Лібералізм та неолібералізм.
4. Соціал-демократія.
5. Соціалізм та комунізм
6. Фашизм та неофашизм.
7. Націоналізм, клерикалізм та екстремізм у теорії і політичній практиці.
8. Нові ідеологічні тенденції в сучасній політиці.

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Освітній рівень
052	«Політологія», ОП «Політичний менеджмент»	Бакалавр

Лекція 17. Політичні комунікації (лекція - 2 год., практичне заняття - 2 год.).

Практичне заняття 17.

1. Політичні комунікації: сутність та особливості.
2. Масові політичні комунікації.
3. Маніпулювання як приховане управління політичною свідомістю.
4. Особливості політичних комунікацій в Україні.

Тема 18. Політичний процес. Політичні конфлікти (лекція - 2 год., практичне заняття - 2 год.).

Практичне заняття 18.

1. Політичний процес: поняття, структура та функціональний зміст.
2. Об'єкти та суб'єкти політичного процесу.
3. Етапи перебігу політичного процесу.
4. Конфлікт: суть, типи, компоненти, стадії розвитку.
5. Функції та методи розв'язання політичних конфліктів

Тема 19. Виборчий процес та виборчі системи (лекція - 2 год., практичне заняття - 2 год.).

Практичне заняття 19.

1. Політичні вибори: поняття, функції, види.
2. Загальні принципи виборчого права.
3. Поняття, стадії, суб'єкти та об'єкти виборчого процесу.
4. Поняття та значення виборчих систем.
5. Моделі виборчих систем.

Тема 20. Світові політичні процеси (лекція - 2 год., практичне заняття - 2 год.).

Практичне заняття 20.

1. Міжнародні відносини та зовнішня політика.
2. Глобалізація.
3. Міжнародні організації.
4. Україна в системі міжнародних відносин.
5. Російсько-українська війна: історико-політичний контекст.

Тематика індивідуальних завдань:

1. Взаємозв'язок правової держави і громадянського суспільства.
2. Глобалізаційні процеси в сучасному світі.
3. Громадські об'єднання в Україні.
4. Двопартійні та багатопартійні системи: недоліки та переваги.
5. Децентралізація в Україні: ризики та вигоди.
6. Джерела легітиматії влади в демократичних та авторитарних державах.
7. Засоби маніпулятивного впливу на електорат.

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Освітній рівень
052	«Політологія», ОП «Політичний менеджмент»	Бакалавр

8. Значення політичної діяльності в суспільстві.
9. Ідеологічний спектр політичних партій в сучасній Україні.
10. Інститут президенства в сучасній Україні.
11. Міжетнічний конфлікт як форма політичного конфлікту.
12. Націоналізм як ідеологія і політичний рух.
13. Основні моделі політичної системи.
14. Особливості електоральної поведінки українців.
15. Особливості форми державного правління і державного устрою.
16. Партійні системи України та Німеччини: порівняльний аналіз.
17. Партійні системи України та США: порівняльний аналіз.
18. Поділ політичної влади в сучасній Україні: проблеми та перспективи.
19. Політична еліта сучасної України в суспільній свідомості.
20. Політична партія сучасної України (на вибір): аналіз програми та діяльність.
21. Політичні портрети сучасних політичних лідерів та їх групи підтримки.
22. Права різних соціальних груп на місто: політичний аспект.
23. Проблеми становлення громадянського суспільства в Україні.
24. Професійна діяльність політолога та політика: суть професійного розподілу.
25. Регіональні особливості політичної культури в Україні.
26. Різновиди автократичних режимів.
27. Роль еліти у вирішенні сучасних проблем українського суспільства.
28. Роль ЗМІ у виборчому процесі.
29. Соціально-політичні передумови виникнення тоталітаризму.
30. Співвідношення легітимності та легальності політичної влади в сучасній Україні.
31. Сучасні теоретичні концепції демократії.
32. Україна в новому геополітичному просторі.
33. Форми рекрутування політичних еліт в сучасній Україні.
34. Харизматичні лідери: приклади з історії та сучасності.
35. Історія розвитку жіночого виборчого права у світі та Україні.
36. Гендерне представництво у Верховній Раді України.
37. Гендерні квоти у виборчій системі України.
38. Корупція і демократія.
39. Добросовісність політика: критерії та механізми перевірки.
40. Корупційні ризики фінансування політичної діяльності.
41. Які зміни відбулися в українському суспільстві та національній ідентичності внаслідок війни Росії проти України?
42. Як змінилася роль України на міжнародній арені після початку повномасштабного вторгнення Російської Федерації?

7) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни: <https://org2.knuba.edu.ua/course/view?id=2581>